

Broj: UPI05/2-02-19-5-70/23  
Sarajevo, 21.02.2024. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma, rješavajući po zahtjevu operatora „JOŠKO - COMPANY“ d.o.o. Vitez, Kompleks objekata – Farma za tov brojlera na adresi Nević polje bb općina Novi Travnik, na osnovu člana 83. stav (2) Zakona o zaštiti okoliša ( „Službene novine Federacije BiH“ , broj: 15/21), člana 4. stav. (1) Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“ broj: 51/21, 74/22) i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 02/98 i 48/99 i 61/22), donosi:

## RJEŠENJE

**1. Izdaje se okolišna dozvola operateru „JOŠKO - COMPANY“ d.o.o. Vitez, Kompleks objekata - Farma za tov brojlera koja je locirana na zemljištu označenom kao k.č. 667, 668/12, 668/13, 668/14, 668/20, 668/21, 668/22, 668/23, 668/24, 668/25, 668/26 k.o. Stojkovići, Novi Travnik, kapaciteta 121 000 kom/turnus.**

### **2. Opis postrojenja i djelatnosti za koje se izdaje dozvola**

#### **2.1. Tehnološka jedinica pogona/postrojenja u kojoj se odvija glavna djelatnost**

Projektovani kapacitet farme za tov peradi je do 121 000 komada brojlera u jednom ciklusu tova (turnusu) u svim objektima. Proizvodni ciklus tova brojlera traje 60 dana. Sam tov brojlera traje 42 dana, odvija se u zatvorenim objektima, uključuje dopremu jednodnevnih brojlera, njihov tov, te otpremu na drugu lokaciju na klanje. Bitan dio proizvodnog ciklusa su i doprema, skladištenje hrane, unos stelje te remont odnosno sanitacija peradarnika nakon odvoza životinja i po ukazanoj potrebi. Među turnus pauza u kojoj se vrši čišćenje, pranje i dezinfekcija i dezinfekcija prostora tovilišta prosječno traje 15 dana. Godišnje se može utoviti cca 5, a u idealnim uslovima 6 turnusa brojlera. Kompleks objekata – Farma za tov peradi sastoji se od 10 objekata ukupnog kapaciteta (prikazano u tabeli):

Naziv jedinice/ Kompleks objekata - Farma za tov peradi kapaciteta 121 000 pilenki/				
Broj	Naziv podjedinice	Kapacitet (kom)	Tehnološki opis rada	Referentna oznaka iz tlocrta dijagrama toka u prilogu
1.	Objekat 1 za uzgoj brojlera	30 000	Za uzgoj pernate živine - brojlera U narednom tekstu u sklopu opisa pogona detaljno	1
2.	Objekat 2 za uzgoj brojlera	20 000		2
3.	Objekat 3 za uzgoj brojlera	10 000		3
4.	Objekat 4 za uzgoj brojlera	6 000		4
5.	Objekat 5 za uzgoj brojlera	10 000		5
6.	Objekat 6 za uzgoj brojlera	10 000		6
7.	Objekat 7 za uzgoj brojlera	10 000		7
8.	Objekat 8 za uzgoj brojlera	10 000		8
9.	Objekat 9 za uzgoj brojlera	10 000		9
10.	Objekat 10 za uzgoj brojlera	5 000		10

## **2.2. Uslovi za uzgoj pilića**

U toku proizvodnje pilećeg mesa moraju da budu ispoštovani najoptimalniji mikroklimatski uslovi za uzgoj i držanje pilića, a to se odnosi na temperaturu, vlažnost, osvjetljenost i strujanje zraka, budući da je izmjena zraka veoma važna, jer pilići imaju veliku potrebu za kiseonikom, veoma brzo zagrijavaju prostor, a i zaostalo đubre se počinje razlagati i stvarati određene količine plinova koji se moraju izbaciti iz prostorije hale. Ovo se postiže uz pomoć vještačke ventilacije što omogućava pravilnu izmjenu zraka, održavanje povoljne temperature, relativne vlažnosti, a svjež zrak ulazi sa bočnih otvora. Optimalna temperatura zraka prostorije proizvodne hale treba da bude 18 – 25 °C. Pravilna dužina svjetlosnog dana kao i intenzitet jačine svjetla postiže se pomoću pravilno postavljenog izvora vještačkog svjetla. Osvjetljenje traje od 17 do 18 sati dnevno.

U odnosu na proizvodni proces postoje slijedeće faze:

- ishrana i uzgoj peradi,
- skladištenje,
- pomoćne i servisne radnje i postupci.

## **2.3. Ishrana i uzgoj tovnih pilića**

Tehnološku opremu za hranjenje i pojenje pilića u proizvodnim halama čine:

- sistem ishrane – zatvoreni: silos, usipni koš, automatske hranilice, kontrolne vage silosa i hrane, vage za kontrolu težine,
- sistem napajanja: npl sistem, filter za vodu, dozator sistem,
- sistem grijanja,
- sistem ventilacije: inducirana ventilacija sa ulazom svježeg zraka.

Doprema hrane od magacina i usipnog koša hrane do hranilica se obavlja uz pomoć elevatora i pužnog transporterja. Voda se doprema instaliranim cjevovodom od rezervoara vode do pojilica.

U toku procesa tova piladi periodično se unosi prostirka u obliku slame, te se ravnomjerno posipa po sloju pilećeg izmeta, čime se u potpunosti izmet prekriva piljevinom, u cilju zaštite zdravlja piladi i zaštite okoline. Navedeni proces se ponavlja nekoliko puta u toku jednog turnusa. Nakon uspješnog tova u proizvodnoj hali, pilad se iznose i utovaraju u prevozna sredstva koji voze pilad na klanje.

Proizvodna hala podliježe procesu čišćenja i dezinfekcije koje započinje ručnim kupljenjem đubreta, a nakon toga hala se metlama pomete i u konačnici se dezinfikuje i pere vodom pod pritiskom. Za jedan turnus proizvede se cca 20 m<sup>3</sup> đubreta, koje služi zainteresovanim licima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Poslije tova, čišćenja i dezinfekcije slijedi proces „odmaranja“ proizvodne hale za tov piladi, jer objekat mora da miruje, tj. da izvjesno vrijeme bude prazan tkzv. „biološki odmor objekta“ koji se mora provesti. Ovaj period je neophodan da bi se hala „izlijecila“ od eventualnih bolesti, čime se sprečava oboljenje piladi narednog turnusa od zaraznih bolesti. Ovo odmaranje traje od 15 - 20 dana. Posebnu pažnju je potrebno posvetiti zdravlju piladi, jer su podložni raznim infekcijama te je neophodan veterinarski nadzor i poduzimanje preventivnih mjera u cilju sprečavanja oboljenja, jer postoji mogućnost da se oboljenje prenese na zaposlenike. Jedna od preventivnih mjera je vakcinisanje uz pomoć sistema pojenja. Briga o zdravlju pilića je bitna jer se time smanjuje broj uginulih, za što je potrebno posebno zbrinjavanje istih. Kod uginulih pilića potrebno je utvrditi uzrok uginuća, pa tek nakon toga se vrši ekološki prihvatljivo odlaganje. U prosjeku procenat uginuća kreće se cca 4%.

## **2.4. Higijena proizvodnje**

Higijena je bitna komponenta proizvodnje i tehnologije, jer su proizvodi dobiveni od organske materije podložni kvarenju. Higijena u proizvodnji mesa podrazumjeva veterinarsko – zdravstvene mjere koje se poduzimaju prije klanja životinja sa svrhom da se proizvede (higijenski i biološki) ispravan proizvod u konkretnom slučaju meso. Higijena životinja za klanje uključuje držanje, ishranu i zdravstvenu zaštitu u uzgoju, tovu i transportu do klaonice. Zanemarivanje higijene u ovoj fazi može se štetno odraziti na zdravstvenu ispravnost i kvalitet mesa zaklanih životinja kao i na ekonomiku proizvodnje te na dalje zagađenje okoliša. U farmama i skladištima se primjenjuju i mjere sanitacije za uništavanje mikroba (dezinfekcija), insekata (dezinfekcija) i glodara (deratizacija) kako bi se sprječio potencijalni razvoj štetočina.

Za dezinfekciju predmetnih objekata za tov koriste se fizičke metode (toplota, pritisak) i hemijska sredstva (dezinficijensi različitog hemijskog sastava), koja se zajedno sa tehnološkom vodom slijevaju u septičku jamu za prihvatanje ovih otpadnih voda.

Dezinfekcija se provodi u postupku fumigacije. Pri izboru dezinficijensa treba voditi računa šta je prioritet u dezinfekciji: bakterije, virusi, gljivice, oociste kokcidija, dermanyssus gallinae itd. Zbog visokog rizika (otrovnosti fumiganata), fumigaciju mogu provoditi samo posebno ovlaštene firme sa educiranim i tehnički sposobljenim kadrovima. U predmetnom slučaju fumigaciju vrše službenici Veterinarske stanice Novi Travnik.

#### **2.5. Tehnološke jedinice koje nisu navedene u Prilogu I. ili Prilogu II.**

Broj	Naziv jedinice	Kapa citet	Tehnološki opis	Referentna oznaka iz dijagrama toka
1.	Objekat za radnike	-	Namjenjen je za smještaj uposlenika sa sanitarnim čvorom i garderobom.	11
2.	Upravni objekat	-	Namjenjen je za kancelarijski prostor. U ovom objektu se nalaze i sanitarije za korisnike kancelarije.	12
3.	Kotlovnica (7 kotlovnica, 8 kotlova)	-	U sklopu objekata za tov brojlera. Prostor za kotlovsко potrojenje koje služi za zagrijavanje objekata.	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8
4.	Septička jama sa prelivom za prihvatanje tehnološke i sanit.-fekalne otpadne vode	-	Služi za prihvatanje tehnoloških voda od pranja i dezinfekcije objekata za tov brojlera i otpadne sanit.-fekalne vode	13
5.	Septička jama sa prelivom za prihvatanje tehnološke otpadne vode	-	Služi za prihvatanje tehnološke otpadne vode od pranja i dezinfekcije objekata za tov brojlera	14
6.	Skladište slame		Prostirka u objektu za tov	15
7.	Skladište slame		Prostirka u objektu za tov	16
8.	Jama za osoku	-	Služi za prihvatanje osoke iz objekta u toku perioda tova brojlera	17

**3. Osnovne sirovine, pomoćne/sekundarne sirovine i ostali materijali/supstance koje se koriste u pogonu/postrojenju**

**3.1.Popis sirovina, pomoćnih sirovina i supstanci koje ne sadrže opasne supstance**

Ref. br. ili šifra	Naziv sirovine/ supstance	Miris Da/Ne	Miris		Prioritetne supstance 10
			Opis	Prag osjetljivosti g/l	
1.	Pilići	Da	<p>U stvaranju mirisa na farmi aktivni su mikroorganizmi koji se nalaze u ekskrementima životinja i njihovim izlučevinama. U tom procesu mogu nastati sljedeće gasne materije sa mirisom: jedinjenja karbona (amonijak, amini, skatol), jedinjenja sumpora (sumporvodonik, merkaptani), ugljikovodici i druga jedinjenja (organske kiseline).</p> <p>Gasovi koji nastaju biološkom fermentacijom u anaerobnim uslovima, metan i ugljen dioksid, su bez mirisa, a u manjim količinama nastaje i amonijak koji ima karakterističan neprijatan miris. U strukturi mirisa učestvuju i jedinjenja sa najmanjim udjelom koncentracije u emitovanim gasovima, a to su skatol, isparljivi enzimi, organske kiseline i sulfidi.</p>		
2.	Hrana za piliće-koncentrat, smjesa koja u sebi sadrži sve neophodne hranjive sastojke	Ne	Nema mirisa		
3.	Voda za piliće	Ne			
4.	Lijekovi za piliće	Ne			
4.	Stelja-slama	Ne			

**3.2. Popis sirovina, pomoćnih sirovina i supstanci koje sadrže opasne supstance**

Ref. br. ili šifra	Naziv sirovine/ supstance <sup>11</sup>	CAS Broj	Kategorija opasnosti	Kapacitet skladišta (t)	Godišnja upotreba (t)	Potrošnja po jedinici proizvoda	Priroda upotrebe	R - 12 Fraz a	S9- Fraza
-	INTERKOKA SK 1,5 % rastvor	Aktivna supstanca: 4-hloro-3-metil fenol 59-50-7	-	Ne skladišti se na predmetnoj lokaciji, Dezinfekciju vrši Veterinarska stanica Novi Travnik	-	-	Dezinfekcija objekata za tov nakon turnusa	-	-

Napominje se da se navedeni opasni sastojci koriste isključivo u razblaženim rastvorima u svojstvu sredstava za dezinfekciju, te su u navedenim omjerima prihvatljivi za navedene svrhe i ako se pravilno koriste ne štete ljudima niti životinjama niti opremi.

### 3.3. Potrošnja i proizvodnja energije

Godišnji utrošak vode iznosi  $620 \text{ m}^3/\text{god}$  od toga  $20 \text{ m}^3$  iznosi potrošnja koja se odnosi na WC/kupatila, potrošnja tokom proizvodnog procesa iznosi  $582 \text{ m}^3$  dok za industrijsko čišćenje potrošnja vode iznosi  $18 \text{ m}^3$ .

Potrošnja električne energije tokom jedne godine iznosi  $100.000 \text{ kWh/god}$ , potrošnja čvrstog goriva (ugalj za zagrijavanje) iznosi cca  $160 \text{ t/god}$  uglja i potrošnja propan butan plina koji se koristi za zagrijavanje iznosi cca  $30 \text{ t/god}$ . Proizvodnje energije u predmetnom privrednom društvu nije bilo.

## 4. Emisije – utjecaji koje će pogon imati na okoliš su:

### 4.1. Emisije u zrak

Snabdjevanje predmetnog poslovnog kompleksa toplonom energijom vrši se pomoću kotlova (8 komada) na čvrsto gorivo (drvo ili ugalj) i plin (propan-butan) iz vlastitih kotlovnica. Sagorijevanjem ovog goriva nastaju dimni plinovi i čvrste čestice koje se vode kroz dimnjake i ispuštaju u atmosferu. Kao emergent se češće koristi ugalj te moguća je pojava sumpor dioksida, azotnih oksida, a koncentracija ugljen monoksida može povremeno prelaziti propisane norme. Mjerenja očekivanih emisija u zrak iz ložišta izvršena su, kako je propisano Zakonom o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“, br. 33/03, 4/10), a na osnovu Pravilnika o monitoringu kvaliteta zraka („Službene novine FBiH“, br.12/05 i 9/16), Pravilnika o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak („Službene novine FBiH“, br.09/14, 97/17) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje (Sl. novine FBiH, br 03/13, 92/17) od strane ovlaštene laboratorije “Inspekt-RGH” d.o.o. Sarajevo, laboratorij Kakani, broj izvještaja 232/22 od 03.10.2022. godine.

Emisiono mjesto Ref. Br.	Z
Izvor emisije:	Dimovodni kanali kotlovnih postrojenja za zagrijavanje br. K1, K2, K3, K4, K5, K6,K7,K8 (U kotlovima K1,K2,K3,K6,K7,K8 kao emergent koristi se ugalj, a u kotlovima K4, K5 plin propan-butan) Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak.
Opis:	Kotao – K1 Proizvođač: Centrometal, Tip: -, Ser. broj:- Toplotna snaga kotla: 200 kW Godina proizvodnje: -, Gorivo: Ugalj Kotao – K2 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P110, Ser.broj: 1830600015765; Toplotna snaga kotla: 110 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Ugalj Kotao – K3 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P50, Ser.broj:1753000079185; Toplotna snaga kotla: 50 kW, Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Ugalj Kotao – K4 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P50, Ser.broj:1753000074838; Toplotna snaga kotla: 50 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Plin Kotao – K5 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CUK M3, Ser.broj:06928; Toplotna snaga kotla: 50 kW Godina proizvodnje: 2002, Gorivo: Plin Kotao – K6 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P110, Ser.broj:1830600015895; Toplotna snaga kotla: 110 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Ugalj Kotao – K7

	Proizvođač: Topling, Tip: TK250, Ser.broj:50/09; Toplotna snaga kotla: 250 kW Godina proizvodnje: 2009, Gorivo: Ugalj Kotao – K8 Proizvođač: Topling, Tip: TK450, Ser.broj:61/2016; Toplotna snaga kotla: 450 kW Godina proizvodnje: 2016, Gorivo: Ugalj							
Koordinate po državnom koordinatnom sistemu	K1: 44.19311 K2: 44.19308 K3: 44.19311 K4: 44.19287 K5: 44.19379 K6: 44.19356 K7: 44.19371 K8: 44.19377							
Detalji o dimnjaku:	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8
Oznaka kotla	0,25	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,20	0,30
Dijametar (m):	10	10	10	10	10	10	10	10
Visina(m):								
Datum početka emitovanja:								

Prema Izvještaju o mjerenu emisije zagađujućih materija u zrak br. 232/22 od 03.10.2022. mjerena su vršena na standardom propisan način od po tri serije mjerena i dat je rezultat za sve parametre kao srednja vrijednost izmjerene koncentracije. Svi rezultati mjerena prikazani su kao izmjerene vrijednosti, preračunate na normalne uslove i suhi gas i na referentni sadržaj kisika. U vezi sa navedenim pri vršenju merenja nisu prikazani rezultati traženi u predhodnoj tabeli. Rezultati za brzinu, temperaturu, pritisak i protok plinova dati su u sljedećoj tabeli.

Kotlovske postrojenje/energent	Brzina plinova (m/s)	Temperatura plinova (°C)	Pritisak plinova (Pa)	Volumni protok plinova (m <sup>3</sup> /h)	Volumni protok plinova normiran (n.u. P,T) (Nm <sup>3</sup> /h)	Volumni protok plinova sveden na ref. sadržaj kisika (Nm <sup>3</sup> /h)	Referentni sadržaj kisika, O <sub>2</sub> (%)
K1 - ugalj	3,04	121,8	96100	536,256	351,693	133,174	6
K2 - ugalj	3,21	118,5	96200	288,9	191,26	82,92	7
K3 - ugalj	3,38	117,5	96100	304,2	201,70	127,07	7
K4 - plin	2,91	124,9	95700	261,9	169,71	140,95	3
K5 - plin	2,73	119,7	95900	245,7	161,66	140,19	3
K6 - ugalj	3,17	121,1	96600	285,3	187,24	83,59	7
K7 - ugalj	3,04	131,4	96600	339,264	218,348	132,027	6
K8 – ugalj	3,15	129,5	96500	793,8	512,76	228,18	7

## 4.2. Emisije u zrak – Karakteristike emisija

Referentni broj emisionog mjesta: Z (K1)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	15,32 %				-	
Ugljen monoksid CO	939,64				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,04 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	278,10				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	964,34				5,568*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	91,34				0,040*	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mjesta: Z (K2)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	14,93 %				-	
Ugljen monoksid CO	648,07				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,01 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	223,73				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	755,74				5,568*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	73,82				0,040*	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mjesta: Z (K3)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	12,18 %				-	
Ugljen monoksid CO	367,99				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	5,69 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	193,12				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	603,09				5,568*	

Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	45,19				0,040*	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mesta: Z (K4)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	6,05 %				-	
Ugljen monoksid CO	17,65				0,004*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	8,95 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	67,01				0,021*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	5,13				0,001*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	3,62				-	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mesta: Z (K5)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	5,39 %				-	
Ugljen monoksid CO	13,50				0,004*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	9,01 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	74,36				0,021*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	4,38				0,001*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	3,07				-	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mesta: Z (K6)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	14,75 %				-	
Ugljen monoksid CO	853,46				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,19 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	220,00				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	1062, 82				5,568*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	82,32				0,040*	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mesta: Z (K7)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	11,93 %				-	
Ugljen monoksid CO	677,93				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	5,81 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	210,46				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	958,65				5,568*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	61,38				0,040*	
Dimni broj	0				-	

Referentni broj emisionog mjesto: Z (K8)

Parametar	Kod ispuštanja					
	Mg/Nm <sup>3</sup>		kg/h		t/god	
	Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
Kisik O <sub>2</sub>	14,77 %				-	
Ugljen monoksid CO	1081, 85				1,279*	
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,41 %				-	
Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	239,45				0,202*	
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	1024, 02				5,568*	
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	81,14				0,040*	
Dimni broj	0				-	

4.3.Ocjena emisija u zrak

Emisiono mjesto Z (K1)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/god.	
Z	Dimovodni kanal kotlovnih postrojenja za zagrijavanje br. K1 Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak. Kotao – K1 Proizvođač: Centrometal, Tip: -, Ser. broj:- Toplotna snaga kotla: 200 kW Godina proizvodnje: -, Gorivo: Ugalj	Kisik O <sub>2</sub>	15,32 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	939,64		1,279	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,04 %		-	
		Azotni oksidi NO <sub>x</sub>	278,10		0,202	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	964,34		5,568	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	91,34		0,040	
		Dimni broj	0		-	

Emisiono mjesto Z (K2)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/god.	
	Dimovodni kanal kotlovnih	Kisik O <sub>2</sub>	14,93 %		-	

Z	<p>postrojenja za zagrijavanje br. K2 Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak.</p> <p>Kotao – K2</p> <p>Proizvođač: Centrometal Tip: EKO CK P110, Ser.broj: 1830600015765; Toplotna snaga kotla: 110 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Ugalj</p>	<table border="1"> <tr> <td>Ugljen monoksid CO</td><td>648,07</td><td></td><td>1,279</td></tr> <tr> <td>Ugljen dioksid CO<sub>2</sub></td><td>6,01 %</td><td></td><td>-</td></tr> <tr> <td>Azotni oksidi NOx</td><td>223,73</td><td></td><td>0,202</td></tr> <tr> <td>Sumpor dioksid SO<sub>2</sub></td><td>755,74</td><td></td><td>5,568</td></tr> <tr> <td>Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)</td><td>73,82</td><td></td><td>0,040</td></tr> <tr> <td>Dimni broj</td><td>0</td><td></td><td>-</td></tr> </table>	Ugljen monoksid CO	648,07		1,279	Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,01 %		-	Azotni oksidi NOx	223,73		0,202	Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	755,74		5,568	Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	73,82		0,040	Dimni broj	0		-	Ne
Ugljen monoksid CO	648,07		1,279																								
Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,01 %		-																								
Azotni oksidi NOx	223,73		0,202																								
Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	755,74		5,568																								
Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	73,82		0,040																								
Dimni broj	0		-																								

Emisiono mjesto Z (K3)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/ god.	
Z	<p>Dimovodni kanal kotlovnih postrojenja za zagrijavanje br. K3</p> <p>Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak.</p> <p>Kotao – K3</p> <p>Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P50, Ser.broj: 1753000079185; Toplotna snaga kotla: 50 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Ugalj</p>	Kisik O <sub>2</sub>	12,18 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	367,99		1,279	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	5,69 %		-	
		Azotni oksidi NOx	193,12		0,202	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	603,09		5,568	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	45,19		0,040	
		Dimni broj	0		-	

Emisiono mjesto Z (K4)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/ god.	

Z	Dimovodni kanal kotlovskega postrojenja za zagrijavanje br. K4 Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak. Kotao – K4 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CK P50, Ser.broj:1753000074838; Toplotna snaga kotla: 50 kW Godina proizvodnje: 2020, Gorivo: Plin	Kisik O <sub>2</sub>	6,05 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	17,65		0,004	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	8,95 %		-	
		Azotni oksidi NOx	67,01		0,021	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	5,13		0,001	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	3,62		-	
		Dimni broj	0		-	

Emisiono mjesto Z (K5)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/god.	
Z	Dimovodni kanal kotlovskega postrojenja za zagrijavanje br. K5 Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak. Kotao – K5 Proizvođač: Centrometal, Tip: EKO CUK M3, Ser.broj:06928; Toplotna snaga kotla: 50 kW Godina proizvodnje: 2002, Gorivo: Plin	Kisik O <sub>2</sub>	5,39 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	13,50		0,004	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	9,01 %		-	
		Azotni oksidi NOx	74,36		0,021	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	4,38		0,001	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	3,07		-	
		Dimni broj	0			

Emisiono mjesto Z (K6)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovnog postrojenja za zagrijavanje prostorija	Primjenjen sistem smanjenja

Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/ god.	(filteri, itd.)
Z	<p>Dimovodni kanal kotlovskega postrojenja za zagrijavanje br. K6  Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak.  Kotao – K6  Proizvođač: Centrometal,  Tip: EKO CK P110,  Ser.broj:1830600015895;  Toplotna snaga kotla: 110 kW  Godina proizvodnje: 2020,  Gorivo: Ugalj</p>	Kisik O <sub>2</sub>	14,75 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	853,46		1,279	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,19 %		-	
		Azotni oksidi NOX	220,00		0,202	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	1062,82		5,568	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	82,32		0,040	
		Dimni broj	0		-	

Emisiono mjesto Z (K7)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovskega postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/ god.	
Z	<p>Dimovodni kanal kotlovskega postrojenja za zagrijavanje br. K7 Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak. Kotao – K7  Proizvođač: Topling, Tip: TK250,  Ser.broj:50/09; Toplotna snaga kotla: 250 kW  Godina proizvodnje: 2009,  Gorivo: Ugalj</p>	Kisik O <sub>2</sub>	11,93 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	677,93		1,279	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	5,81 %		-	
		Azotni oksidi NOX	210,46		0,202	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	958,65		5,568	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	61,38		0,040	
		Dimni broj	0		-	

Emisiono mjesto Z (K8)	Opis	Detalji emisije (1) Emisija zagađujućih materija od kotlovskega postrojenja za zagrijavanje prostorija				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Parametar	mg/Nm <sup>3</sup> (2)	kg/h	t/god.	
Z	Dimovodni kanal kotlovskega postrojenja za zagrijavanje br. K8  Napomena: Dimovodni kanali nisu izrađeni u skladu sa preporukama standarda BAS EN 15259, ali je bilo moguće mjeriti sve parametre gasova, brzinu strujanja, koncentraciju čvrstih čestica, temperaturu i pritisak.  Kotao – K8 Proizvođač: Topling, Tip: TK450, Ser.broj:61/2016; Toplotna snaga kotla: 450 kW Godina proizvodnje: 2016, Gorivo: Ugaj	Kisik O <sub>2</sub>	14,77 %		-	Ne
		Ugljen monoksid CO	1081,85		1,279	
		Ugljen dioksid CO <sub>2</sub>	6,41 %		-	
		Azotni oksidi NOX	239,45		0,202	
		Sumpor dioksid SO <sub>2</sub>	1024,02		5,568	
		Masena koncentracija prašine (niske koncentracije)	81,14		0,040	
		Dimni broj	0		-	

Mjerenja navedenih emisija u zrak iz ložišta izvršena su od strane ovlaštene laboratorije „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo, laboratorij Kakanj, broj izvještaja 232/22 od 03.10.2022. godine. Na osnovu izmjerениh vrijednosti u Zaključku navedenog izvještaja se navodi da koncentracije zagađujućih materija iz stacioniranih izvora za predmetni kompleks/pogon ne prelaze granične vrijednosti emisija propisanih važećim zakonskim i podzakonskim normama kako je propisano Zakonom o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 4/10), a na osnovu Pravilnika o monitoringu kvaliteta zraka („Službene novine FBiH“, broj: 12/05, 9/16), Pravilnika o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak („Službene novine FBiH“, broj: 09/14, 97/17) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje („Službene novine FBiH“, broj: 03/13, 92/17).

#### 4.4. Emisije u vode

##### 4.4.1. Emisije u površinske vode - Karakteristike emisija

Referentni broj emisionog mjeseta: E1

Parametar	Prije tretmana				Na ispustu u recipijent				Efikasnost uređaja za prečišćavanje (%)
	Maks. Prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. Prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/god	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan	kg/dan	kg/god	
Temperatura	-	-	-	-	-	15,1 °C	-	-	-
Boja	-	-	-	-	-	45 mg/l Pt	-	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	-	-	-	-	-	0,64 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
pH vrijednost	-	-	-	-	-	7,71 pH jedinica	-	-	-

Elektroprovodljivost	-	-	-	-	-	7,06 µS/cm	-	-	-
Ukupne suspendovane materije	-	-	-	-	-	46 mg/l	-	-	-
Taložive materije	-	-	-	-	-	0,3 ml/l/h	-	-	-
Hemiska potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	-	-	-	-	-	153,6 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Biološka potrošnja kisika, BPK <sub>5</sub>	-	-	-	-	-	36,1 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	-	-	-	-	-	9,85 mg/l	-	-	-
Ukupni azot, N	-	-	-	-	-	15,28 mg/l	-	-	-
Ukupni fosfor, P	-	-	-	-	-	2,88 mg/l	-	-	-
Test toksičnosti	-	-	-	-	-	% otp. vode u razblaženju 76,33 %			
Protok, Q	-	-	-	-	-	6,10 m <sup>3</sup> /dan	-	-	-
<b>SPECIFIČNI PARAMETRI</b>									
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	-	-	-	-	-	0,8 mg/l	-	-	-

Referentni broj emisionog mesta: E 2

Parametar	Prije tretmana				Na ispustu u recipijent				Efikasnost uređaja za prečišćavanje (%)
	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/g od	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan	kg/dan	kg/god	
Temperatura	-	-	-	-	-	15, 5 °C	-	-	-
Boja	-	-	-	-	-	25 mg/l Pt	-	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	-	-	-	-	-	0,71 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
pH vrijednost	-	-	-	-	-	7,40 pH Jedinica	-	-	-
Elektroprovodljivost	-	-	-	-	-	427 µS/cm	-	-	-
Ukupne suspendovane materije	-	-	-	-	-	20 mg/l	-	-	-
Taložive materije	-	-	-	-	-	0,2 ml/l/h	-	-	-
Hemiska potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	-	-	-	-	-	115, 2 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Biološka potrošnja kisika, BPK <sub>5</sub>	-	-	-	-	-	28 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	-	-	-	-	-	4,92 mg/l	-	-	-
Ukupni azot, N	-	-	-	-	-	10,75 mg/l	-	-	-
Ukupni fosfor, P	-	-	-	-	-	2,71 mg/l	-	-	-
Test toksičnosti	-	-	-	-	-	% otp. vode u razblaženju 78,74 %			

Protok, Q	-	-	-	-	-	2,50 m <sup>3</sup> /dan	-	-	-
<b>SPECIFIČNI PARAMETRI</b>									
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	-	-	-	-	-	0,7 mg/l	-	-	-

Referentni broj emisionog mjesta: E 3

Parametar	Prije tretmana				Na ispustu u recipijent				Efikasnost uređaja za prečišćavanje (%)
	Maks. Prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. Prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/da	kg/g od	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan	kg/da	kg/g od	
Temperatura	-	-	-	-	-	15,0 °C	-	-	-
Boja	-	-	-	-	-	10 mg/l Pt	-	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	-	-	-	-	-	1,90 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
pH vrijednost	-	-	-	-	-	7,39 pH Jedinica	-	-	-
Elektroprovodljivost	-	-	-	-	-	372 µS/cm	-	-	-
Ukupne suspendovane materije	-	-	-	-	-	13 mg/l	-	-	-
Taložive materije	-	-	-	-	-	0,1 ml/l/h	-	-	-
Hemiska potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	-	-	-	-	-	96 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Biološka potrošnja kisika, BPK <sub>s</sub>	-	-	-	-	-	24 mgO <sub>2</sub> /l	-	-	-
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	-	-	-	-	-	1,87 mg/l	-	-	-
Ukupni azot, N	-	-	-	-	-	6,75 mg/l	-	-	-
Ukupni fosfor, P	-	-	-	-	-	1,95 mg/l	-	-	-
Test toksičnosti	-	-	-	-	-	% otp. vode u razblaženju 83,6 %	-	-	-
Protok, Q	-	-	-	-	-	1,30 m <sup>3</sup> /dan	-	-	-
<b>SPECIFIČNI PARAMETRI</b>									
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	-	-	-	-	-	0,7 mg/l	-	-	-

Predmetni pogon vrši direktno emisije u površinske vode. Tehnološke otpadne vode iz jednog objekta vode se zasebno linijom odvodnih kanala u rijeku Grlovnici. Izvor emisije su tehnološke otpadne vode koje potiču iz procesa čišćenja i dezinfekcije objekata za tov nakon svakog turnusa, a koje se odvode kako je opisano u prethodnom tekstu. Tehnološke i sanitarno fekalne vode iz šest objekata farme (objekti br.2,3,7,8,9,10) odvode se u sabirnu jamu sa prelivom u rijeku Grlovnici. Tehnološke otpadne i sanitarno fekalne vode iz tri objekata farme (objekti br.4,5,6) odvode se zasebnom linijom u rijeku Grlovnici. Tehnološke i sanitarno fekalne vode iz jednog objekata farme (objekat br.1) odvode se zasebnom linijom do obodnog kanala (mjerno mjesto E3), a zatim u rijeku Grlovnici.

#### 4.4.2. Ocjena emisija u vode

#### 4.4.3. Ocjena kvaliteta površinskih voda

Analizu otpadne vode uradila je ovlaštena firma „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine FBiH“, broj: 26/20, 96/20), a rezultati su dati u Izvještaju o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda br. 1317/22 od 27.09.2022.

Mjesto vršenja monitiringa/Koordinate po DKS-u: E1/44.192934; 17.710882

Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/ tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagadenja (filteri, itd.)
					Datum 21.09.2022.
Temperatura	15,1 °C	Jednokratki kompozitni uzorak		BAS DIN 38404-4:2010	NE
Boja	45 mg/l Pt			BAS EN ISO 7887:2013	
Sadržaj rastvorenog kisika	0,64 mgO <sub>2</sub> /l			BAS EN 5814.2014	
Ph vrijednost	7,71 pH jedinica			BAS EN ISO 10523.2013	
Elektroprovodljivost	7,06 µS/cm			BAS EN 27888.2002	
Ukupne suspendovane materije	46 mg/l			BAS EN 873.2006	
Taložive materije	0,3 ml/l/h			Standard metod 2540F.2017	
Hemijска потрошња кисика, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	153,6 mgO <sub>2</sub> /l			Standard metod 5220C APHA-AWWA-WEF.2017	
Biološka potrošnja kisika, BPK5	36,1 mgO <sub>2</sub> /l			BAS ISO 5815-1.2020	
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	9,85 mg/l			BAS ISO 7150.2002	
Ukupni azot, N	15,28 mg/l			Računski metod	
Ukupni fosfor, P	2,88 mg/l			BAS ISO 6878.2006	
Test toksičnosti	% otp. vode u razblaženju 76,33 %			BAS EN ISO 6341.2014	
Protok, Q	6,10 m <sup>3</sup> /dan			Interni metod po	
Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/ tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagadenja (filteri, itd.)
	Datum 21.09.2022.			RU 8062586	

SPECIFIČNI PARAMETRI					
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	0,8 mg/l	Jednokratki kompozitni uzorak		ASTM D 7678-17	NE
Mjesto vršenja monitoringa/Koordinate po DKS-U: E2/44.192927; 17.710549					
Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (filteri, itd.)
	Datum 21.09.2022.				
Temperatura	15,5 °C			BAS DIN 38404-4:2010	NE
Boja	25 mg/l Pt			BAS EN ISO 7887:2013	
Sadržaj rastvorenog kisika	0,71 mgO <sub>2</sub> /l			BAS EN 5814.2014	
Ph vrijednost	7,40 pH jedinica			BAS EN ISO 10523.2013	
Elektroprovodljivost	427 µS/cm			BAS EN 27888.2002	
Ukupne suspendovane materije	20 mg/l			BAS EN 873.2006	
Taložive materije	0,2 ml/l/h			Standard metod 2540F.2017	
Hemijačka potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	115,2 mgO <sub>2</sub> /l			Standard metod 5220C APHA-AWWA-WEF.2017	
Biološka potrošnja kisika, BPK5	28 mgO <sub>2</sub> /l			BAS ISO 5815-1.2020	
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	4,92 mg/l			BAS ISO 7150.2002	
Ukupni azot, N	10,75 mg/l			Računski metod	
Ukupni fosfor, P	2,71 mg/l			BAS ISO 6878.2006	
Test toksičnosti	% otp. vode u razblaženju 78,74 %			BAS EN ISO 6341.2014	
Protok, Q	2,50 m <sup>3</sup> /dan			Interni metod po	
Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (filteri, itd.)
	Datum 21.09.2022.			RU 8062586	
SPECIFIČNI PARAMETRI					

Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	0,7 mg/l	Jednokratki kompozitni uzorak		ASTM D 7678-17	NE
---	----------	-------------------------------	--	----------------	----

Mjesto vršenja monitoringa/Koordinate po DKS-u: E3/44.193824; 17.711067

Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (filteri, itd.)
	Datum 21.09.2022.				
Temperatura	15,0 °C	Jednokratki kompozitni uzorak		BAS DIN 38404-4:2010	NE
Boja	10 mg/l Pt			BAS EN ISO 7887:2013	
Sadržaj rastvorenog kisika	1,90 mgO <sub>2</sub> /l			BAS EN 5814.2014	
Ph vrijednost	7,39 pH jedinica			BAS EN ISO 10523.2013	
Elektroprovodljivost	372 µS/cm			BAS EN 27888.2002	
Ukupne suspendovane materije	13 mg/l			BAS EN 873.2006	
Taložive materije	0,1 ml/l/h			Standard metod 2540F.2017	
Hemijačka potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)	96 mgO <sub>2</sub> /l			Standard metod 5220C APHA-AWWA-WEF.2017	
Biološka potrošnja kisika, BPK5	24 mgO <sub>2</sub> /l			BAS ISO 5815-1.2020	
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	1,87 mg/l			BAS ISO 7150.2002	
Ukupni azot, N	6,75 mg/l			Računski metod	
Ukupni fosfor, P	1,95 mg/l			BAS ISO 6878.2006	
Test toksičnosti	% otp. vode u razblaženju 83,6 %			BAS EN ISO 6341.2014	
Protok, Q	1,30 m <sup>3</sup> /dan			Interni metod po	

Parametar (1)	Rezultati	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/ tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (filteri, itd.)
	Datum 21.09.2022.				
				RU 8062586	
<b>SPECIFIČNI PARAMETRI</b>					
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	0,7 mg/l	Jednokratki kompozitni uzorak		ASTM D 7678-17	NE

Shodno rezultatima provedenog ispitivanja, zaključkom Izvještaja navedne ovlaštene organizacije, navodi se da izmjereni parametri na mjernim mjestima E1, E2, E3 zadovoljavaju granične vrijednosti otpadnih voda koje se ispuštaju u prirodne recipijente u skladu sa Uredboom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. novine FBiH br 26/20, 96/20). Shodno članu 22, stav (2) pomenute Uredbe za parametre čije su izmjerene vrijednosti veće od propisanih, iste ne smiju odstupati za više od 50 %, a suspendovane materije za 100 %, te se konstatuje da izmjerene vrijednosti ukupnih suspendovanih materija, HPK, BPK5, ukupni azot i ukupni fosfor na mjernom mjestu E1, te ukupni fosfor na mjernom mjestu E2 koje su prekoračile dozvoljene vrijednosti, zadovoljavaju navedeni uslov.

#### 4.4.4. Emisije u tlo

Aplikacija stajskog gnojiva na poljoprivredne površine može imati negativan utjecaj na tlo ako se neadekvatno primjenjuje na poljoprivredne površine (količina, vrijeme primjene i dr.). Negativni utjecaji se mogu očitovati kroz smanjenje biološke aktivnosti tla, povećanje kiselosti tla, nakupljanja pojedinih elemenata do razine toksičnosti itd. S ciljem sprečavanja negativnih uticaja na tlo, stajski gnoj je potrebno aplicirati na tlo u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse (Nitratna direktiva EU 91/676/ECC) tj. u količinama i u vremenu u kojima se osigurava optimalna opskrba usjeva hranjivima, ova direktiva se odnosi na smanjenje onečišćenja nitratima iz poljoprivrede. Predmetni pogon-društvo nema uticaj na indirektne emisije u tlo. Moguća direktna emisija u tlo u krugu pogona je eventualno, slučajno izljevanje ulja i naftnih derivata iz vozila za dopremu sirovina, dopremu i otpremu životinja, energenta za zagrijavanje. Ukoliko dođe do izljevanja navedenih tekućina iste će se s površine ukloniti korištenjem adekvatnog apsorbensa. Sloj zagađene zemlje će se ukloniti te se zajedno s onečišćenim apsorbensom predati ovlaštenoj organizaciji za zbrinjavanje te vrste opasnog otpada. Stajsko gnojivo se ne aplicira u krugu predmetnog pogona nego se predaje firmi „SMRIKE“ d.o.o., isti se koristi u poljoprivredne svrhe, te je to indirektni uticaj ili emisija na tlo.

### 5. Buka

Emisija buke na lokaciji predmetnog pogona može poticati od sljedećih izvora:

- dovoz i otprema brojlera,
- rad instalirane opreme (ventilatori i sl.),
- dolazak i odlazak vozila na lokaciju

Na predmetnoj lokaciji izvršeno je mjerjenje buke od strane akreditovane laboratorije "Inspekt - RGH" d.o.o. Sarajevo, broj izvještaja 260-3/22, 03.10.2022. godine. Prema navedenom izvještaju niti ekvivalentni nivo buke LAeq, ni vršni nivo buke – L1, ni na jednom mernom mjestu ne prelazi dozvoljeni nivo buke definisan Zakonom o zaštiti od buke („Službene novine FBiH“, broj: 110/12). Objekti Farme „Joško – Company“ d.o.o. smješteni su u zoni V (poslovno, upravno, trgovačko, zanatsko servisno područje).

## 5.1. Emisija buke – Zbirna lista izvora buke

Izvor	Emisiono mjesto Ref. Br	Oprema Ref. Br	Zvučni pritisak (1) (dBA) na referentnu udaljenost LAeq	Vršni nivo buke L1	Periodi emisije
Izvori navedeni u tekstu iznad tabele	1	Mjerač razine zvuka/analizator SVAN 979	52,8	61,5	dan
	2	Mjerač razine zvuka/analizator SVAN 979	61,4	62,9	dan
	3	Mjerač razine zvuka/analizator SVAN 979	54,1	56,9	dan
	4	Mjerač razine zvuka/analizator SVAN 979	52,5	59,1	dan

## 6. Opis predloženih mjera za sprječavanje ili smanjenje emisija iz pogona prilikom obavljanja svoje/ih djelatnosti

### 6.1. Opis mjera predloženih za sprječavanje ili smanjenje nastanka/produkcije otpada

U cilju sprečavanja nastanka otpada na predmetnoj lokaciji potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

- kontejneri za odlaganje svih vrsta otpada moraju biti zatvorenog tipa, vodonepropusni i postavljeni na čvrstoj podlozi,
- zabranjuje se dugotrajno deponovanje stajskog đubriva na lokaciji,
- u skladu sa zahtjevima Pravilnika o kategorizaciji otpada sa katalogom, zabranjeno je formiranje, deponovanje, odlaganje i skladištenje bilo kakvih količina pilećih fekalija na nehigijenski način, jer su ta mesta dodatni izvor epidemioloških opasnosti po zdravlje ljudi, naročito tokom ljetnog perioda kada postaju leglom insekata i izvor nepodnošljivih neprijatnih mirisa,
- u slučaju uginuća pilića, slijediti trenutnu praksu odlaganja u frižider/kontejner sa hlađenjem, te nakon utvrđivanja uzroka uginuća od strane nadležne Veterinarske službe, po preporukama iste, u skladu sa zakonskom procedurom, uginule piliće adekvatno odlagati i o tome voditi evidenciju,
- sav otpad zbrinjavati, kao i do sada, kako je i navedeno u tabelama koje analiziraju upravljanje i zbrinjavanje otpada, tj. isti predavati ovlaštenim organizacijama za zbrinjavanje određene vrste otpada sa kojima predmetno Društvo ima potpisani ili će potpisati ugovor. Izuzetak su slučajevi u kojima nadležna Veterinarska služba koja je zadužena za obavljanje određenih aktivnosti na predmetnoj lokaciji naznačeni otpad odnosi sa sobom i adekvatno zbrinjava,
- kao i do sada birati kvalitetnu opremu i pomoći materijal,
- izgraditi vodonepropusnu lagunu adekvatnog kapaciteta i redovno je prazniti, a odgovorna osoba na predmetnom pogonu je dužna vršiti vizuelnu kontrolu fizičkog stanja lagune i njene popunjenoštì,
- redovno čistiti i prazniti septičke jame,
- pepeo iz kotlovnice odložiti u metalne kante kako bi se utvrdilo da je isti potpuno ugašen i da nema žara koji bi mogao prouzrokovati požar, a isti potom predavati nadležnom komunalnom preduzeću na konačno zbrinjavanje,
- nastaviti praksu suhog čišćenja prije mokrog čišćenja,
- adekvatan i konstantan nadzor nad proizvodnim procesom.

U cilju sprječavanja ili smanjenja produkcije otpada, operator/investitor je dužan uspostaviti monitoring svih vrsta otpada, odnosno ustrojiti i uredno voditi evidenciju otpada po vrsti i količini za sve vrste otpada koji nastaje na predmetnoj lokaciji, koja se uredno mora voditi od strane odgovornog lica za upravljanje otpadom.

### 6.2. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje emisije u zrak

Svaki izvor emisije mora ispunjavati sljedeće uslove:

- da se emisija zagađujućih tvari ograniči i smanji na najmanju moguću mjeru,

- da granične vrijednosti emisije ne mogu biti prekoračene i
- da emisije ne smije utjecati na kvalitet zraka iznad propisanih normi

Preventivne mjere koje se također primjenjuju u predmetnom pogonu su:

- predmetni objekti su izgrađeni prema standardima i normativima za objekte ovakve namjene
- redovno održavanje vozila, ograničenje kretanja vozila na 10 km/h u poslovnom krugu
- planska nabavka sirovina i pomoćnih materija te smanjenje saobraćanja vozilima na minimum u krugu predmetnog pogona
- održavanje čistoće u i oko predmetnih objekata prema standardima i normativima za ovu vrstu industrije
- redovno periodično nasipanje stelje u toku turnusa preko izmeta pilenki kako bi se smanjila emisija zagadjujućih materija u okoliš
- redovno održavanje protivpožarne opreme, te obuke zaposlenika iz oblasti zaštite od požara i zaštite na radu u predviđenim zakonskim rokovima, od strane ovlaštenih ustanova.

Kao preventivna mjera nalaže se redovno vršenje monitoringa zagađujućih materija u zrak i interno praćenje rezultata navedenih monitoringa i adekvatna reakcija u slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti prema zakonskim okvirima.

### **6.3. Mjere za sprečavanje ili minimiziranje emisije u tlo**

U cilju zaštite zemljišta potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- u toku korištenja kotlovnice zabranjeno je prosipanje pepela po okolnom prostoru,
- skladište čvrstog goriva održavati urednim,
- redovno održavati tehničku ispravost vozila u cilju sprečavanja curenja ulja i goriva iz vozila, u slučaju akcidenta iste s površine ukloniti korištenjem adekvatnog apsorbensa, a sloj zagađene zemlje ukloniti te zajedno s onečišćenim apsorbensom predati ovlaštenoj organizaciji za zbrinjavanje te vrste opasnog otpada.
- strogo se zabranjuje deponovanje, odlaganje i skladištenje bilo koje vrste otpadnih materija direktno na tlo na lokaciji i oko nje, u cilju sprečavanja zagađenja zemljišta (adekvatno vršiti skladištenje otpada)
- kao i do sada, odlaganje leševa uginulih pilenki nakon utvrđivanja razloga uginuća od strane nadležne i ovlaštene veterinarske službe, i u skladu sa zakonskim normativima i preporukama veterinara.
- izgraditi vodonepropusnu lagunu za privremeno odlaganje otpadnog džubreta pomiješanog sa otpadnom steljom, dovoljnog kapaciteta za potrebe predmetnog kompleksa.

### **6.4. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje otpadnih voda**

Preventivne mjere za sprečavanje nastanka otpadnih voda koje se provode na predmetnoj lokaciji:

- izgrađene su dvije septičke jame sa prelivom u rijeku Grlovinicu, jedna za prihvat tehnološke vode, a druga za prihvat otpadne tehnološke vode i sanitarno-fekalne otpadne vode,
- interni kanalizacijski sistem u cjelini je izведен od vodonepropusnog materijala,
- kontroliranje i čišćenje svih odvodnih kanala najmanje jednom mjesечно,
- u predmetnim objektima za uzgoj prvo se provodi suho čišćenje prije mokrog, čime se smanjuje količina otpadne tehnološke vode.

Svi sistemi za odvodnju i skladištenje otpadnih voda moraju imati atest o vodonepropusnosti.

Obzirom da predmetni pogon emituje direktno otpadne vode u prirodnji recipijent u obavezi je provođenje monitoringa za otpadne vode.

Potrebno je izvesti jednu vodonepropusnu lagunu za privremeno odlaganje otpadnog đubriva i osoke iz prostora za smještaj brojlera, dovoljnog kapaciteta za potrebe predmetnog kompleksa.

Redovno se treba voditi evidencija i o:

- vanrednim događajima koji mogu nastati uslijed akcidentnih situacija, kvarova na instalacijama i sl., njihovo vrijeme trajanja i način sanacije.

### **6.5. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje buke**

Prevencije radi potrebno je redovno održavati instaliranoj opremu i planski provoditi proizvodni proces.

## 7. Granične vrijednosti

### 7.1. Granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci koje emituje pogon i postrojenje u zrak pri obavljanju svoje/ih djelatnosti

A. Granične vrijednosti emisije CO i NO<sub>x</sub> za postojeća mala postrojenja za sagorijevanje zavisno od vrste goriva

Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
1) Ugljen monoksid CO - čvrsta goriva	mg/Nm <sup>3</sup>	1000
2) Azotni oksidi NO <sub>x</sub> - čvrsta goriva	mg/Nm <sup>3</sup>	400
- tečna goriva	mg/Nm <sup>3</sup>	450
- gasovita goriva	mg/Nm <sup>3</sup>	125
3) Dimni broj - čvrsta goriva		1

Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
- tečna goriva - ekstra lako		1
- lako		1
- srednje i teško		2
- gasovita goriva		0
4) čvrste čestice - čvrsta goriva	mg/Nm <sup>3</sup>	150
- tečna goriva - ekstra lako	mg/Nm <sup>3</sup>	30
- lako	mg/Nm <sup>3</sup>	50
- srednje i teško	mg/Nm <sup>3</sup>	60

B. Granične vrijednosti dimnog broja, emisije CO i NO<sub>x</sub> za nova mala postrojenja za sagorijevanje zavisno od vrste goriva

Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
1) Dimni broj		≤1
2) Ugljen monoksid - postrojenja toplotne snage 50 kW/h-150 kW/h	mg/Nm <sup>3</sup>	4000
- postrojenja toplotne snage 150 kW/h-500 kW/h	mg/Nm <sup>3</sup>	2000
- postrojenja toplotne snage 500 kW/h-1 MW	mg/Nm <sup>3</sup>	1000
3) Azotni oksidi (izraženi kao NO <sub>2</sub> ) - postrojenja toplotne snage 100 kW/h-1 MW	mg/Nm <sup>3</sup>	125

\*Granična vrijednost emisije za nova mala postrojenja za sagorijevanje na čvrsta goriva, i to na ugalj, briket od uglja i koks odnosi se na zapreminski sadržaj kiseonika u otpadnom gasu od 7%, a za postrojenja na ostalačvrsta goriva granična vrijednost emisije odnosi se na zapreminski sadržaj kiseonika u otpadnom gasu od 13 %.

C. Gasovita goriva

Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
2) Ugljen monoksid - postrojenja toplotne snage <400 kW/h	mg/Nm <sup>3</sup>	100
- postrojenja toplotne snage 400 kW/h-10 MW/h	mg/Nm <sup>3</sup>	80
3) Azotni oksidi (izraženi kao NO <sub>2</sub> )		

- postrojenja na prirodni gas kod kojih je temperature vode u kotlu niža od 110 °C, a nadpritisak manji od 0,05 MPa	mg/Nm <sup>3</sup>	125
- postrojenja na prirodni gas kod kojih je temperature vode u kotlu viša od 110 °C a niža od 210 °C, a nadpritisak veći od 0,05 MPa, a manji od 1,8 MPa	mg/Nm <sup>3</sup>	110
- postrojenja na prirodni gas kod kojih je temperature vode u kotlu viša od 210 °C, a nadpritisak veći od 1,8 MPa	mg/Nm <sup>3</sup>	150
- postrojenja na tečni naftni gas	mg/Nm <sup>3</sup>	200

Referentni broj emisionog mjesata: Z (Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak („Službene novine FBiH“, br: 12/05).

Parametar	Period uzorkovanja (zakonski navedeni)	Jedinice	Granična vrijednost
SO <sub>2</sub>	1 sat	µg/m <sup>3</sup>	350
SO <sub>2</sub>	24 sata	µg/m <sup>3</sup>	125
NO <sub>2</sub>	1 sat	µg/m <sup>3</sup>	200
NO <sub>2</sub>	24 sata	µg/m <sup>3</sup>	125
PM10	24 sata	µg/m <sup>3</sup>	50
PM2.5	godina	µg/m <sup>3</sup>	25
CO	8 sati	mg/m <sup>3</sup>	10
CO	24 sata	mg/m <sup>3</sup>	5
NH <sub>3</sub>		g/m <sup>3</sup>	500
H <sub>2</sub> S		-	-

## 7.2. Granične vrijednosti emisija supstanci i kvaliteta otpadnih voda koje pogoni i postrojenja ispuštaju u površinske vode pri obavljanju svoje/ih djelatnosti

Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
Temperatura	°C	30
Boja	mg/lPt	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO <sub>2</sub> /l	-
Ph vrijednost	pH jedinica	6,5-9,0
Elektroprovodljivost	µS/cm	-
Ukupne suspendovane materije	mg/l	35
Taložive materije	ml/l/h	0,5
Hemijačka potrošnja kisika, HPK-Cr	mgO <sub>2</sub> /l	125
Biološka potrošnja kisika, BPK5	mgO <sub>2</sub> /l	25
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N	mg/l	10
Ukupni azot, N	mg/l	15
Ukupni fosfor, P	mg/l	2,0
Protok, Q	m <sup>3</sup> /dan	>50 %

SPECIFIČNI PARAMETRI		
Parametar	Jedinice	Granična vrijednost
Teško hlapive lipofilne tvari ukupna ulja i masti)	mg/l	20

### 7.3. Granične vrijednosti emisija buke koju emituje pogon i postrojenje prilikom obavljanja svoje/ih djelatnosti

Maksimalno dopušteni nivo buke je 65 dB za dan za zonu V, prema zakonu o zaštiti od buke („Sl. novine Federacije BiH“ br: 110/12). Maksimalno dopušteni vršni L1 nivo buke je 80 dB za zonu V, prema zakonu o zaštiti od buke („Sl. novine Federacije BiH“ br: 110/12). Dana 03.10.2022. godine izvršeno je mjerjenje nivoa okolinske buke od strane „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo broj: 260 – 3/22, iz navedenog izvještaja može se zaključiti da dobijene vrijednosti na mjernim mjestima ove lokacije ne prelaze maksimalno dopuštene vrijednosti, propisane Zakonom o zaštiti od buke („Službene novine FBiH“, br: 110/12).

Područje (zona)	Namjena područja	Najviše dozvoljeni nivo vanjske buke (dBA)		
		15 min Leq		Vršni nivo
		Dan	Noć	L1
I	Bolničko, lječilišno	45	40	60
II	Turističko, rekreacijsko, oporavilišno	50	40	65
III	Čisto stambeno, vaspitno-obrazovne i zdravstvene institucije, javne zelene i rekreacione površine	55	45	70
IV	Trgovačko, poslovno, stambeno i stambeno uz saobraćajne koridore, skladišta bez teškog transporta	60	50	75
V	Poslovno, upravno, trgovačko, zanatsko, servisno (komunalni servis)	65	60	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i saobraćajno područje bez stanova	70	70	85

## 8. Opis planiranog monitoringa i planiranih mjera za smanjenje emisija

### 8.1. Monitoring emisija i mjesta uzimanja uzorka

Referentna oznaka emisionog mjesta: Z

Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
O <sub>2</sub>	Jednom godišnje	Dimovodni kanali postrojenja za sagorijevanje K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8	Automatsko uzorkovanje otpadnih plinova uređajem i sistemom za uzorkovanje u analizator dimnih plinova	Paramagnetizam
CO			Izokinetičko uzorkovanje	Nedisperzivna infracrvena metoda
CO <sub>2</sub>				Nedisperzivna infracrvena metoda
SO <sub>2</sub>				Nedisperzivna infracrvena metoda
NO <sub>x</sub>				Hemiluminiscencija
Masena koncentracija prašine				Gravimetrijsko određivanje
Dimni broj			Usisavanje uzorka pomoću ručne pumpe sa filterom	Vizuelno poređenje sa Bacharach Skalom

Referentna oznaka emisionog mjesta: Z

Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
PM10	Svake 3 godine	Okolne površine objekata za tov	Pomoću postavljene mobilne mjerne stanice za mjerjenje kvaliteta zraka.	-
ULČ				
CO				
CO <sub>2</sub>				
NH <sub>3</sub>				
H <sub>2</sub> S				

Referentna oznaka emisionog mjesta: 13, 14 septička jama sa prelivom, monitoring okna E1,E2,E3

Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzoraka	Metoda/tehnika analize
Temperatura				BAS DIN 38404-4:2010
Boja				BAS EN ISO 7887:2013
Sadržaj rastvorenog kisika				BAS EN 5814.2014
Ph vrijednost				
Elektroprovodljivost	Na mjernom mjestu E1 dva puta godišnje, a na mjernim mjestima E2 i E3 jednom godišnje	Kontrolna mjesata E1, E2, E3 prije ispušta u recipijent	Uzorkovanje otpadnih voda vrši se za vrijeme trajanja tehnološkog procesa, na navedenom kontrolnom mjestu prije ispuštanja otpadnih voda u recipijent.	BAS EN ISO 10523.2013
Ukupne suspendovane materije			Uzorkovanje se vrši prema važećim standardima	BAS EN 27888.2002
Taložive materije			Kompozitni jednokratni uzorci uzeti automatskim uređajem za uzorkovanje ili ručno.	BAS EN 873.2006
Hemiska potrošnja kisika, HPK-Cr (mgO <sub>2</sub> /l)				Standard metod 2540F.2017
Biološka potrošnja kisika, BPK5				Standard metod 5220C APHA-AWWA-WEF.2017
Amonijačni azot, NH <sub>4</sub> -N				BAS ISO 5815-1.2020
Ukupni azot, N				BAS ISO 7150.2002
Ukupni fosfor, P				Računski metod
Test toksičnosti				BAS ISO 6878.2006
Protok, Q				BAS EN ISO 6341.2014
Teško hlapive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)				Interni metod po RU 8062586
				ASTM D 7678-17

Referentna oznaka emisionog mesta: MM

Parametar	Učestalost monitoringu	Pristup mјernom mjestu	Metoda uzimanja uzoraka	Metoda/tehnika analize
MM1	Jednom u tri godine	Rubni dijelovi granice predmetne parcele	Prema standardu ISO 1996-2: 2008 Pomoću bukomjera: Mjerač razine zvuka/ analizator Tip: SVAN 979 Mikrofon postavljen na visinu 1,5 m iznad tla.	ISO 1996-2: 2008
MM2				
MM3				
MM4				

## 8.2. Upravljanje otpadom

U Kompleksu objekata - Farma za tov brojlera kapaciteta do 121000 kom/turnus u „JOŠKO - COMPANY“ d.o.o., nastaju određene količine opasnog i neopasnog otpada, tj. kategorije otpada.

Predmetni proizvodni proces indirektno stvara minimalne količine opasnog otpada, od kojih se dio otpada ne skladišti na predmetnoj lokaciji.

Ciljevi plana upravljanja otpadom u kompleksu objekata – Farma za tov brojlera „JOŠKO - COMPANY“ d.o.o. su:

- smanjenje uticaja otpada na okolinu i zdravlje ljudi
- razdvajanje otpada na mjestu nastanka,
- odvajanje korisnih komponenti iz otpada,
- odvajanje opasnog otpada,
- ponovno korištenje ili recikliranje otpada koji se može ponovo koristiti/reciklirati
- ostatak otpada koji se ne može ponovo koristiti/reciklirati zbrinjavati na okolinski prihvatljiv način.

Otpad od hemikalija koje se koriste u poljoprivredi, a koji sadrži opasne materije skladišti se u septičku jamu sa prelivom u prirodni recipijent dok ostatak odvozi firma „SMRIKE“ d.o.o. Novi Travnik.

Ambalaža sa ostacima opasnih materija ili je onečišćena opasnim materijama ne odlaže se na predmetnoj lokaciji, već Veterinarska stanica te njihovi predstavnici nakon svake izvršene aktivnosti odnose ovakav otpad u adekvatnim posudama i zbrinjavaju u skladu sa zakonskim propisima.

Apsorbensi, filterski materijali (uključujući filtere za ulja koji nisu na drugi način specificirani), materijali za upijanje i zaštitna odjeća onečišćena opasnim materijama odlaže se u namjenske nepropusne posude. Navedeni otpad preuzima ovlaštena firma za odvoz i zbrinjavanje opasnog otpada, po ukazanoj potrebi. Otpad čije odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije preuzima ovlaštena Veterinarska stanica.

Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu skladišti se u namjenske nepropusne posude, a njegovo krajnje zbrinjavanje vrši ovlaštena firma za odvoz i zbrinjavanje opasnog otpada.

Otpad nastao od odbačene električne i elektronske opreme skladišti se u namjenske nepropusne posude a konačno zbrinjavanje vrši ovlaštena firma za odvoz i zbrinjavanje elektroničkog otpada.

Talozi nastali od ispiranja i čišćenja skladiše se u septičku jamu sa prelivom u prirodni recipijent, ostatak odvozi firma „SMRIKE“ d.o.o. Novi Travnik.

Efluenti koji se posebno sakupljaju (fekalije, urin) i obrađuju izvan kruga njihovog nastanka, privremeno se sakupljaju na neuređene površine u krugu kompleksa. Krajnje zbrinjavanje vrši firma „SMRIKE“ d.o.o. Novi Travnik. Količina ovog otpada iznosi 16,8 t/turnusu đubreta i stelje.

Otpad čije sakupljanje i odlaganje ne podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije ne odlaže se na predmetnoj lokaciji. Muljevi iz septičkih jama skladiše se u septičku jamu sa prelivom u prirodni recipijent a krajnje zbrinjavanje vrši firma „SMRIKE“ d.o.o. Novi Travnik, kao i otpad od

hemikalija koje se koriste u poljoprivredi i sredstva za pranje. Metalni otpad koji je nastao na predmetnoj lokaciji skladišti se u namjenski kontejner do preuzimanja od strane ovlaštenog preduzeća za promet sekundarnim sirovinama. Papir i karton odlažu se na posebno izdvojena mesta za odlaganje do konačnog zbrinjavanja od strane ovlaštenog preduzeća.

### **9. Izvještavanje za registar o postrojenjima i zagađivanjima**

Operater je obavezan podatke o provedenim mjerjenjima emisija dostavljati Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na način kako je to propisano Pravilnikom o registru zagađivača („Službene novine Federacije BiH“, broj: 82/07, 11/23) i članom. 10, gdje je naznačeni rok za dostavu izvještaja 30.03.tekuće godine za prethodnu godinu izvještavanja. Prema Uredbi o informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 97/18) obaveza operatera je da dostavljaju podatke/unose ih elektronski u Informacioni sistem otpada koji uspostavlja Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH, link: <https://fzofbih.org.ba/informacioni-sistem-upravljanja-otpadom-fbih/>.

### **10. Period važenja dozvole**

Okolišna dozvola se daje na period od 5 (pet) godina od dana uručenja rješenja.

### **11. Upis u registar izdatih okolišnih dozvola**

Ovo rješenje se upisuje u registar izdatih okolišnih dozvola u skladu sa propisom iz člana 101. Stav (3) Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) i člana 8. Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/21, 74/22), i u skladu sa Pravilnikom o registru izdatih okolišnih dozvola („Službene novine Federacije BiH“, broj: 41/23).

### **O b r a z l o ž e n j e**

Operater „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. Vitez podnio je 22.02.2023. godine zahtjev za izdavanje rješenja o okolišnoj dozvoli za kompleks objekata – Farma za tov brojlera kapaciteta 121 000 kom./turnus na lokaciji Nević Polje bb, Novi Travnik.

Uz zahtjev za izdavanje rješenja o okolišnoj dozvoli operater je dostavio i slijedeću dokumentaciju:

1. Rješenje o registraciji izdato od strane Općinskog suda u Travniku broj: 051-0-Reg-11-001230, od 16.08.2011. godine
2. Aktuelni izvod iz sudskog registra izdat od strane Općinskog suda u Travniku, broj: 051-0-RegZ-22-000577, od 12.04.2022. godine
3. Obavještenje o razvrstavanju pravnog lica prema klasifikaciji djelatnosti, izdato od Službe za statistiku za područje Srednjobosanskog kantona, broj: 04-32.5-230/11 od 07.06.2011. godine
4. Uvjerenje o poreznoj registraciji izdato od strane Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik, od 23.08.2011. godine
5. Uvjerenje o upisu u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza izdato od strane Uprave za indirektno oporezivanje, broj: 04/1-UPJR/1-3001-2/11 od 23.06.2011. godine
6. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti izdao od strane Općine Novi Travnik, broj: 03-23-3-1887/05 od 25.10.2005. godine sa urbanističko – tehničkim uslovima
7. Građevinsku dozvolu izdatu od strane Općine Novi Travnik u dva primjerka, broj: 03-23-966/2002 od 16.09.2002. godine
8. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti izdato od strane Općine Novi Travnik, broj: 03-23-743/2002 od 01.07.2002. godine
9. Građevinsku dozvolu izdatu od strane Općine Novi Travnik u dva primjerka, broj: 03-23-4-340/2004 od 26.04.2004. godine
10. Rješenje o odobrenju za građenje izdato od strane Općine Novi Travnik, broj: 03-23-4-1909/2005 od 31.10.2005. godine

11. Upotrebsna dozvola izdata od strane Općine Novi Travnik, broj: 03-23-5-1389/2003 od 27.11.2003. godine
12. Ugovor o zakupu poslovnog prostora br: 1/20 zaključen između Luce Tokalić Novi Travnik i „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. Vitez
13. Rješenje o vodnoj dozvoli izdato od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK, broj: 05-25-660/15 od 28.06.2016. godine
14. Rješenje o vodnoj dozvoli izdato od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK, broj: 06-21-191/23 od 13.01.2023. godine
15. Rješenje Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK, broj: UP1-06-20-3738/20, od 06.10.2020. godine o izmjeni rješenja broj: 04-24-134/18 od 10.05.2018. godine
16. Ugovor zaključen između „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. Vitez i Veterinarska stanica d.o.o. Novi Travnik, broj: 3/22 od 13.01.2022. godine
17. Izvještaj o mjerenu emisije zagađujućih materija u zrak, izvršen od strane ovlaštenog pravnog lica „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo, broj: 232/22 od 03.10.2022. godine
18. Plan mjerena – emisije u odvodnom kanalu, Izvještaj broj: 326–333/22 od 03.10.2022. godine „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo
19. Izvještaj o usklađenosti mjernog mesta prema standardu BAS EN 15259, sačinjen od strane ovlaštenog pravnog lica „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo od 29.09.2022. godine
20. Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda farme za tov brojlera izvršen od strane ovlaštenog pravnog lica „Inspekt – RGH“ d.o.o. Sarajevo , broj: 1317/22 od 27.09.2022. godine
21. Izvještaj o mjerenu nivoa buke na lokalitetu objekta „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. Vitez farma pilića izvršen od strane ovlaštenog pravnog lica „Inspekt – RGH“ d.o.o., broj: 260-3/22 od 03.10.2022. godine
22. Ugovor o poslovno – tehničkoj saradnji između „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. i „SMRIKE“ d.o.o. Novi Travnik od 04.11.2022. godine
23. Ugovor o pružanju komunalnih usluga zaključen između „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. i JKP „Vilenica – Čistoća“ d.o.o. Novi Travnik od 04.11.2022. godine.
24. Rješenje o vodnoj dozvoli izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, broj: UP-1/21-3-40-481-4/23

Pravni osnov za izdavanje rješenja o okolišnoj dozvoli sadržan je u Poglavlju X. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“ broj: 15/21) i na osnovu Priloga I Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22) pod tačkom 6.6. a) (Prilog I) koja se odnosi na djelatnost intenzivnog uzgoja peradi sa 60.000 mesta za perad i više gdje pripada navedena aktivnost operatera, kao i u skladu sa članom. 4. stav (1) Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22).

Zahtjev je urađen u skladu sa članom 86. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21), Urebom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22).

Federalno ministarstvo je ocijenilo da je postojeći pogon – Kompleks objekata – Farma za tov brojlera, kapaciteta 121 000 kom/turnus u vlasništvu „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o., koji se nalazi u Novom Travniku i to na parcelama označenim kao k.č. broj: . 667, 668/12, 668/13, 668/14, 668/20, 668/21, 668/22, 668/23, 668/24, 668/25, 668/26 k.o. Stojković (općina Novi Travnik) okolinski prihvatljiv, te da neće u znatnoj mjeri ugroziti okoliš.

Ministarstvo je poduzelo radnje u cilju obavještavanja javnosti o podnesenom zahtjevu za izdavanje obnovljene okolišne dozvole, te kako bi se shodno članu 88. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) osiguralo učešće javnosti u predmetnom postupku.

U cilju osiguranja učešća javnosti u postupku poduzete su slijedeće radnje:

Objavom na internet stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma od 17.08.2023 godine javnost je informisana o podnesenom zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole, u istoj obavijesti navedeno je da se javni uvid u Zahtjev za izdavanje rješenja o obnovljenoj okolišnoj dozvoli može izvršiti u prostorijama Ministarstva kao i na web stranici ministarstva [www.fmoit.gov.ba/okolišna dozvola/javne rasprave](http://www.fmoit.gov.ba/okolišna_dozvola/javne_rasprave) i javni uvidi uz pouku da se primjedbe na Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole mogu dostaviti u pisanoj formi u roku od 30 dana od dana javnog objavljivanja na adresu Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

- Dopisom od 24.05.2023. godine o podnesenom zahtjevu obavještena je Općina Novi Travnik (MZ i NVO putem općine) i Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva, zaštite okoliša povratka i stambenih poslova SBK

Krajnji rok za dostavu komentara i sugestija je 30 (trideset) dana od dana objavljivanja na web stranici ovog ministarstva.

U zakonskom roku od 30 dana nisu zaprimljene primjedbe i sugestije od strane zainteresovanih strana.

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) i članom 88. stav (5) objavljen je nacrt rješenja o izdavanju okolišne dozvole za „Joško Company“ d.o.o. Vitez - Kompleks objekata – Farma za tov brojlera kapaciteta 121 000 kom/turnus na web stranicu Federalnog ministarstva okoliša i turizma dana 13.09.2023. godine gdje se daje javnosti rok od 8 dana za dostavu primjedbi, sugestija i komentara. Nakon isteka roka za dostavu primjedbi na nacrt rješenja o okolišnoj dozvoli, nisu zaprimljene primjedbe, sugestije niti komentari na isti od strane zainteresovane javnosti.

Dopisom broj: UPI05/02-19-5-70/23 od 04.07.2023. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma je tražilo dopunu zahtjeva za pokretanje upravnog postupka za izdavanje rješenja o okolišnoj dozvoli u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) član 87. stav (1) slijedećom dokumentacijom:

- U skladu sa Uredbom kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22) član 6. stav (5), dostaviti Izjavu o tačnosti, istinitosti i potpunosti podataka koji su sadržani u zahtjevu. Obrazac izjave nalazi se u Prilogu V. koji je sastavni dio ove uredbe.
- U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) član 86. stav (2), tačka c) dostaviti uvjerenje izdato od nadležne porezne uprave da nema neizmirenih novčanih obaveza za kazne izrečene u oblasti okoliša.
- U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih prostorija („Službene novine FBiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav (4) dostaviti dokaz o uplati federalne upravne takse za izdavanje okolišne dozvole.
- Dana 13.12.2023. godine upućen zahtjev za dopunu dokumentacije važećom vodnom dozvolom

Dana 08.08.2023. godine „JOŠKO - COMPANY“ d.o.o. Vitez je dostavio:

- Izjavu kojom potvrđuje tačnost podataka sadržanih u zahtjevu za izdavanje okolišne dozvole u skladu sa Uredbom kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22) član 6. stav (5).
- Dokaz o uplati federalne takse za izdavanje okolišne dozvole u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih prostorija („Službene novine FBiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav (4).
- Dana 23.08.2023. godine dostavljeno je uvjerenje izdato od strane Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik broj: 13-6/2-12-5-5581/23 od 22.08.2023. godine u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) član 86. stav. (2), tačka c).

- 30.01.2024. godine dostavljeno je rješenje o vodnoj dozvoli, broj: UP1/21-3-40-481-4/23 od 18.01.2024. godine izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save.

Imajući u vidu da su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, u skladu sa članom. 89. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br: 15/21) doneseno je rješenje kao u dispozitivu.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine FBiH”, br: 43/13) Traife federalnih upravnih pristojbi – 14 Takse iz oblasti okoliša tarifni broj 57. tačka 4. podnositelj zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun Federacije Bosne i Hercegovine broj: 1020500000106698 otvoren kod UNION BANKE d.d. Sarajevo.

**Uputa o pravnom lijeku:**

Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prijepisu.

Dostaviti:

- „JOŠKO – COMPANY“ d.o.o. Vitez
- Općina Novi Travnik
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova SBK
- Federalna uprava za inspekcijske poslove
- Za sektor
- Arhivi

MINISTrica

dr.sc. Nasiha Pozder